

מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

29 ביוני 2008

הסדר ה"הרגעה" – תמונת מצב¹ (נכון ל-29 ביוני 1600)

חודש מעבר סחורות לרצועת עזה: שיירה של משאיות אספקה בדרכן למעבר סופה (רויטרס, 29 ביוני, צילום: אמיר כהן)

¹ בהמשך ללקט המידע: "הסדר ה"הרגעה" – תמונת מצב (נכון ל-26 ביוני 1800)" (26 ביוני).

כללי

1. למרות הסדר ה"הרגעה", נמשכו ניסיונות ירי ספוראדיים של רקטות ופצצות מרגמה מצד ארגוני טרור סוררים, המאשימים את ישראל בהפרה של ההסדר. בקרב מפירי ההסכם בלטו **הג'האד האסלאמי בפלסטין** והתארגנויות **פת"ח/גדודי חללי אלאקצא** ברצועת עזה. ירי הרקטות ופצצות המרגמה נועד לא רק למחות על "הפרות" כביכול של ישראל אלא גם להביע כלפי חמא"ס את הסתייגותם מעצם קיומו של הסדר ה"הרגעה" ובעיקר מכך שאין הוא כולל את יהודה ושומרון. כבעבר, יריבויות ומאבקי כוח בזירה הפנים-פלסטינית מקשים על יישומו המלא של הסדר ה"הרגעה", למרות שלחמא"ס עניין בקיומו ולמרות ששאר ארגוני הטרור משלמים מס שפתיים לגבי נכונותם לכבד את ההסדר.

2. **חמא"ס**, מצידה, שבה והביעה מחויבותה ל"הרגעה" ואת מורת רוחה מהפרות ה"הרגעה" הן מאלו של הג'האד האסלאמי בפלסטין ועוד יותר מאלה של התארגנויות פת"ח ברצועה. אולם, בשלב זה, נמנעת חמא"ס מעימות חזיתי עם הארגונים הסוררים והיא מעדיפה לאכוף את מילוי תנאי ה"הרגעה" באמצעות שכנוע, הקמת ועדה משותפת וחדר מצב וגיוס מצרים להפעלת לחצים על ארגוני הטרור מפירי ההסדר.

איהאב אלע'צין, דובר משרד הפנים בממשלת חמא"ס, מכריז על הקמת חדר מצב לניהול ה"הרגעה" (ערוץ אלעאלם 28 ביוני)

3. **ישראל**, בשלב זה, נמנעת מלהפעיל כוח צבאי בתגובה להפרות בשטח של הסדר ה"הרגעה" (למרות קריאת שרת החוץ לעשות זאת). בשלב זה הסתפקה ישראל בסגירת המעברים לחמישה ימים כאשר היום (29 ביוני) נפתחו חלק מהמעברים מחדש.

המצב בשטח²

4. ב-26 ביוני נורתה רקטה לעבר העיר שדרות. על ביצוע הירי נטלה אחריות התארגנות המכנה עצמה פת"ח/גדודי חללי אלאקצא/חוליית עמאד מע'ניה. בראיונות לכלי התקשורת אמר דובר ההתארגנות **אבו קצי**, כי מאחורי שיגור הרקטה עמד **מסר כפול**: אזהרה לישראל שלא להפר את ה"הרגעה" ודרישה המופנית לאלה שחתמו על ההסדר (חמא"ס ומצרים) כי

² בהמשך לסיכום המצב בשטח שבלקט המידע מה-26 ביוני.

הוא יחול גם על השטחי הגדה המערבית. לדברי הדובר, מחויב ארגונו ל"הרגעה" אולם לדבריו, ההסדר אינו נהנה מהסכמה לאומית. בנטילת האחריות הופנתה גם קריאה לאבו מאזן להכריז על "הרגעה" שתחייב את ישראל לגבי כל שטחי הרשות הפלסטינית (סוכנות מען, ראמתאן, BBC, רדיו צות אלקדס, אלג'זירה, 26 ביוני).

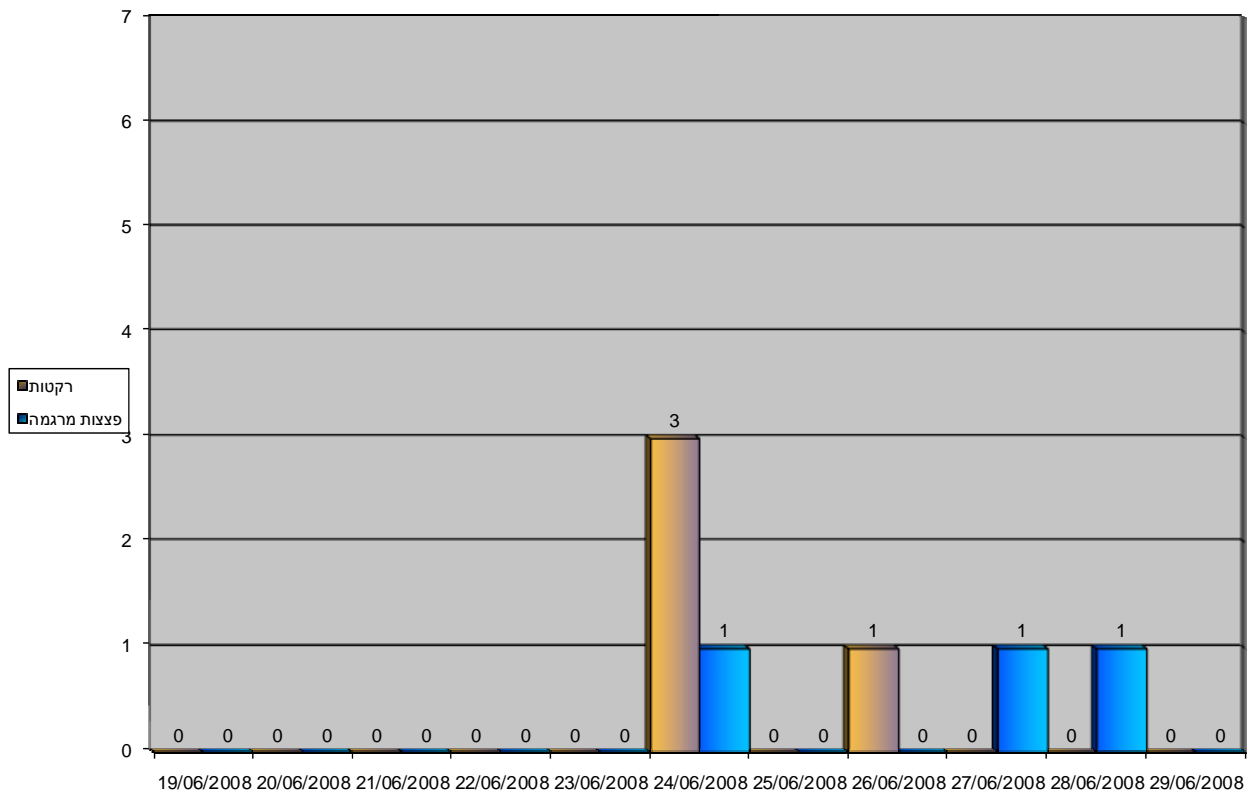
מימין: הרקטה שנורתה ע"י פת"ח/גדודי חללי אלאקצא (ערופ אעאלם, 26 ביוני). משמאל: נטילת אחריות טלפונית (אלג'זירה, 26 ביוני)

5. ב-27 נורתה פצצת מרגמה לעבר מעבר קרני. ב-28 ביוני נורתה פצצת מרגמה נוספת לעבר המעבר. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. אף ארגון לא נטל אחריות לביצוע הירי.

6. **סיכום הפרות ה"הרגעה" עד כה :**

תאריך	סוג ההפרה	הארגון המבצע	הערות
24 ביוני	אותרו שלוש נפילות רקטות בעיר שדרות	הג'האד האסלאמי בפלסטין	הירי בוצע, לטענת הארגון, בתגובה להרג פעיל בכיר של הארגון בשכם. יוזכר כי יהודה ושומרון אינן כלולות בהסדר ה"הרגעה"
ליל 24-23 ביוני	ירי פצצת מרגמה	לא ידוע	
26 ביוני	אותרה נפילה של רקטה באזור פתוח סמוך לגבים	פת"ח/גדודי חללי אלאקצא	לטענת דובר הארגון, נועד הירי להעביר מסר אזהרה לישראל ודרישה לחמא"ס ולמצרים להרחיב את ה"הרגעה" גם לגדה
27 ביוני	ירי שתי פצצת מרגמה לעבר מעבר קרני	לא ידוע	
28 ביוני	ירי פצצת מרגמה לעבר מעבר קרני	לא ידוע	

7. ירי רקטות ופצצות מרגמה מאז תחילת הסדר ה"הרגעה"

סה"כ : 3 פצצות מרגמה ו-4 רקטות, בחמישה אירועים שונים, נורו לעבר ישראל עד כה.

תגובות נזעמות של חמא"ס לירי הרקטה ע"י פת"ח

8. ירי הרקטה ע"י פת"ח ברצועה עורר גל של תגובות מצד בכירי חמא"ס בעלות טון חריף ואף מאיים הרבה יותר מטון התגובות כלפי הג'האד האסלאמי בפלסטיין. בכירי חמא"ס שבו והדגישו כי ה"הרגעה" הינה אינטרס לאומי ואיימו לעצור כל גורם שינסה לחבל בהפסקת האש.

9. להלן כמה מהתבטאויות :

- א. דובר חמא"ס **סאמי אבו זהרי** אמר כי הפרת ה"הרגעה" על ידי פת"ח נועדה להשיג מטרות מפלגתיות צרות על חשבון האינטרס הלאומי. לדבריו, חמא"ס תנקוט בכל צעד הכרחי על מנת לשמור על האינטרס הלאומי (Palestine-info, 26 ביוני).
- ב. דובר ממשלת חמא"ס **טאהר אלנונו** אמר שמי שיפר את ה"הרגעה" יישא באחריות "בפני העם ובפני החוק" (פאל מדיה, 26 ביוני).
- ג. סגן ראש ממשל חמא"ס ושר הכלכלה **זיאד אלט'אט'א** אמר כי כל אירוע שכזה מחזק את הפילוג הפלסטיני (BBC, 26 ביוני).

10. מנגד, **זכריא זבידי** פעיל בכיר בארגון פת"ח בג'נין אמר כי מאחורי הירי עומדת "ההנהגה המרכזית של גדודי חללי אלאקצא ברצועת עזה". לדבריו, חמא"ס כלל אינה מייצגת את הרחוב בעזה אלא את עצמה בלבד. עוד הוסיף כי ה"הרגעה" נחתמה לטובת חמא"ס ועל ידה ולכן לפת"ח הזכות המלאה לתקוף את ישראל בכל זמן ומקום שירצה בכך (BBC, 26 ביוני). לעומת זאת, **צא'ב עריקאת**, יו"ר מחלקת המו"מ באש"פ, קרא לכל הארגונים לקיים את ה"הרגעה" משום שהמדובר ב"אינטרס פלסטיני עליון" הנמצא מעל לכל שיקול אחר (רדיו קול פלסטין, 28 ביוני).

המצב במעברים (נכון לצהרי ה-29 ביוני)

11. ביום שישי נפתח מסוף הדלק בנחל עוז לזמן קצר ובמתכונת מצומצמת לאחר יומיים בהם היה סגור. "גורמי ביטחון ישראלים" ציינו כי לפי שעה מתמקדת תגובת ישראל בסגירת המעברים אולם אם יהיה צורך תבצענה גם פעולות אחרות. לדברי אותם גורמים, אם תשמר ה"הרגעה" תמלא ישראל את חלקה בהסכם (ynet, 28 ביוני).

12. בדיון שכינס סגן שר הביטחון (28 ביוני) סוכם כי החל מיום ראשון יפתחו שאר המעברים למעבר סחורות. להלן תמונת מצב שבידנו:

א. **מעבר סופה** – נפתח למעבר סחורות במהלך ה-29 ביוני צפויות לעבור בו **90 משאיות** סחורה.

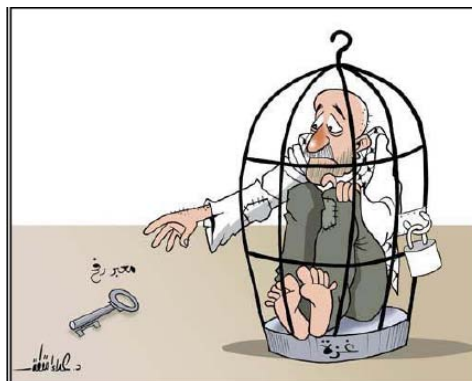
ב. **מעבר נחל עוז** – פתוח.

ג. **מעבר ארז** – פתוח למעבר פלסטינים בעלי בעיות הומניטאריות (המעבר לא נסגר)

ד. **מעבר קרני** – סגור

ה. **מעבר רפיח** – סגור

13. לגבי **מעבר רפיח** הדגיש דובר משרד החוץ המצרי חסאם זכי כי מצרים היא זו שתחליט אם לסגור או לפתוח את המעבר והדבר אינו מותנה בפיתרון סוגיית החייל החטוף (אלאח'בר, 26 ביוני). בכיר חמא"ס, **מחמוד אלזהאר** הודיע שתנועת חמא"ס ממתינה להזמנה מצרית על מנת לדון בעסקת חילופי השבויים והפעלתו של מעבר רפיח (אלרסאלה, 26 ביוני).

המפתח להסרת המצור הוא מעבר רפיח (קריקטורה בעיתון פלסטין, 24 ביוני)

תגובות לסגירת המעברים

14. ראש הממשלה הפלסטיני **סלאם פיאצ'** המבקר בפראג במסגרת סיור במדינות אירופה, קרא לישראל, במסיבת עיתונאים שערך, לפתוח את המעברים שכן לדבריו ישנם 1.5 מיליון פלסטינים שחשים כי "אין להם מה להפסיד" (סוכנות הידיעות הצרפתית, 26 ביוני). דוברי **חמא"ס** התייחסו בחומרה לסגירת המעברים בהציגם אותה כהפרת הסדר ה"הרגעה":

א. **מחמוד אלזהאר** אמר כי ישראל ניצלה את הירי של הג'האד האסלאמי בפלסטין על מנת להטיל "עונש קולקטיבי" על הפלסטינים ברצועה. לדבריו, עורכת חמא"ס מגעים עם מצרים בעקבות סגירת המעברים ברצועה (אלרסאלה, 26 ביוני).

ב. **סאמי אבו זהרי** אמר כי אם ישראל תמשיך בסגירת המעברים תהפוך ה"ההרגעה" לחסרת משמעות. לדבריו המשך התחייבותם של כל הפלגים להסדר ה"הרגעה" תלוי בפתיחת כל המעברים (רויטרס, 26 ביוני).

סוגיית החייל החטוף גלעד שליט

15. עופר דקל, המתאם מטעם ראש הממשלה לענייני שבויים, שב ב-27 ביוני מקהיר בתום סבב שיחות ראשון מאז נכנס הסדר ה"הרגעה" לתוקפו, עם גורמי מודיעין מצריים. במקביל נועדו המצרים עם נציגי חמא"ס. במהלך הפגישה ניסה דקל לקבוע נהלים חדשים באמצעות הקמת "מנגנון מחייב" להמשך המו"מ לשחרור החייל, שלא יהיה מושפע מהמצב בגבול רצועת עזה. במערכת הביטחון ישנה תחושה כי חלה "התקדמות מה" לפחות באווירה השוררת בין הצדדים. סבב מגעים נוסף להתחדש בקרוב (הארץ, 29 ביוני).

תגובות חמא"ס להפרות ה"הרגעה"

16. ראשי חמא"ס המשיכו בהתבטאויותיהם להדגיש את חשיבות ה"הרגעה" תוך כדי מתיחת ביקורת, לעיתים בוטה, על הפרות ה"הרגעה". להלן מספר התבטאויות:

א. בכיר חמא"ס **ד"ר אסאמה אלמזיני** אמר כי העובדה שה"הרגעה" חלה על עזה אין משמעותה שהדם הפלסטיני בגדה המערבית מותר. לדבריו, גדודי עז אלדין אלקסאם והארגונים הנוספים חופשיים להגיב לתקיפות ישראל בגדה. הוא ציין כי השיקול היה להתחיל ב"ההרגעה" בעזה בשל המצור שהוטל עליה. הוא הוסיף כי מי שאחראי להעביר את הסכם ה"הרגעה" לגדה המערבית הינו אבו מאזן (אלרסאלה, 26 ביוני).

ב. בכיר חמא"ס **מחמוד אלזהאר** התייחס להאשמות שהופנו כלפי ישראל על ירי לעבר חקלאים. הוא ציין כי יש לוודא את אמיתות המידע לאחר שעלה מדו"חות רפואיים שהפגיעה בחקלאי (שנפצע ב-25 ביוני) היא תוצאה של כדור תועה. לדבריו ישנם גורמים

שה"הרגעה" חורה להם ועל כן הם מפיצים שמועות בעניין הפרה של ה"הרגעה" (אלרסאלה, 26 ביוני).

ג. **סאמי אבו זהרי**, דובר חמא"ס, תקף בחריפת את התארגנויות פת"ח ברצועה על שהן יורות על מנת "לשרת מטרות מפלגתיות" ולחסל חשבונות מפלגתיים עם חמא"ס. הוא טען גם כי הן מעוניינות שהירי יספק תירוץ לישראל לסגירת המעברים ולהמשך המצור. הוא קרא לפת"ח לפעול בגדה ולא לרדוף אחר אנשי ה"התנגדות" שהינם "הכוח הפלסטיני האמיתי" (ערוץ אלאקצא, 26 ביוני).

ד. **בעלי טורים בעיתון פלסטין של חמא"ס**, מותחים ביקורת על הג'האד האסלאמי בפלסטין שהפר את ה"הרגעה". לדעתם נחפו הג'האד האסלאמי להגיב בירי רקטות. לדעתם, לא היה כל היגיון להפר את ה"הרגעה" בעזה בעקבות אירועים שאירעו בגדה מה גם שהארגון קיבל על עצמו לכבד את ההסכם" לדעתם הג'האד האסלאמי בפלסטין בהחפזו להגיב לא לקח בחשבון את 1.5 מיליון תושבי הרצועה.

מצרים

17. לא ידוע לנו על תגובה מצרית רשמית לירי הרקטות לעבר ישראל. העיתון המצרי **אלבדיל** כתב כי מצרים הפנתה ב-25 ביוני מסר חריף לג'האד האסלאמי בפלסטין על שהפר את ה"הרגעה". "מקור יודע דבר" מסר לעיתון כי מצרים ביקשה מהארגון להתחייב ל"הרגעה" ולהגיב על ההתנגשויות הישראליות באותו מקום בו אירעו, קרי בגדה ולא בעזה (אלבדיל, 26 ביוני).